

[Elgaard.]

ningsmæssige dokument. Det europæiske frihedsbrev er den første grundsten i det forenede Europas hus. Og det kan da være ganske sundt at erindre, at det jo ikke er så forfærdelig mange år siden, at de frihedsrettigheder, vi nu lovfæster for hele det europæiske samfund, blev hensynsløst tilside-sat ikke alene i enkelte af de lande, med hvem vi nu samarbejder om et fælles Europa, men at Hitler over hele Europa førte sin udryddelseskampagne netop mod disse rettigheder.

Den konvention, som vi nu behandler, skal vel ikke betragtes som en udtømmende angivelse af de demokratiske rettigheder, der skal gælde indenfor det europæiske samfund. I første omgang fik man ikke defineret det europæiske syn på ejendomsretten, der jo i vore dage er blevet noget af et problembar, og også bestemmelsen om retten til undervisning på frihedens grund måtte vente til den senere tillægsprotokol, der nu samtidig er forelagt.

Det er jo ikke ukendt, at vore repræsentanter i Europarådets lovgivende forsamling udrettede et betydeligt arbejde for at få formuleret visse bestemmelser i den europæiske menneskerettighedskonvention, der tog sigte på den bedst mulige sikring af vore landsmænd syd for grænsen. Vi har ikke kunnet opnå fuldt så meget, som vi kunne have ønsket, men henvisningen til de nationale mindretal i konventionens artikel 14 er dog vel ikke uden betydning, navnlig når den læses i sin naturlige forbindelse med artikel 11, der i virkeligheden hjemler en forenings- og forsamlingsfrihed, der går videre end vor egen grundlovs bestemmelser herom.

Vor egen forfatning er måske på dette område lidt antikveret, idet foreningsfriheden jo ikke gælder længere, end lovgivningsmagten til enhver tid tillader, i hvert fald efter ordlyden i grundlovens § 85. I vort af foreninger overbroderede land er denne begrænsning ikke noget problem. Tværtimod. For os er problemet i mange tilfælde snarere, om man kan være fri for at være medlem af en forening. Europarådets konvention anerkender ikke den samme begrænsning i dens fulde omfang. Her kan alene den begrænsning tillades, „der er nødvendig i det demokratiske samfund af hensyn til den nationale sikkerhed eller den offentlige tryghed“.

Jeg tror ikke, vi skal nære nogen betænkelighed ved denne indskrænkning i vor egen lovgivningsmagts kompetence.

Det er også et fremskridt, at det i denne konvention fastslås, at straffelove med tilbagevirkende kraft ikke kan gives. Der ligger ikke i konventionens artikel 7 nogen kritik af den fremgangsmåde, der anvendes ved retsopgøret efter den tyske angrebskrig, hverken nationalt eller internationalt. Hvor en handling, som måske lovgiveren ikke har haft fantasi til at forudse som en mulig forbrydelse, dog er strafværdig ifølge de af civiliserede nationer anerkendte retsprincipper, skal lovgivningsmagten ikke være bundet af nogen formalitet. Dette fremgår klart af andet stykke i artikel 7.

De menneskerettigheder, der omfattes af konventionen, er ikke nogen fuldstændig opregning af de rettigheder, som ethvert menneske i vor tids civiliserede samfund har krav på. De Forenede Nationers menneskerettighedserklæring er i så henseende mere udtømmende. Men den dækker det væsentlige og det, som samtlige de europæiske nationer, der har tilsluttet sig Europarådet, med god samvittighed kan tiltræde.

På mange områder er der endnu langt igen, før disse europæiske samfund kan være helt på linie med hinanden med hensyn til den sociale standard. Dette er vel nok en af de væsentligste hindringer for hurtigere fremskridt mod Europas snævrere forening; men også her gøres der indenfor Europarådets rammer et ikke ubetydeligt arbejde for efterhånden at jævnføre de forskellige landes sociale sikkerhed.

De afsluttende artikler 16—18 i konventionens første afsnit indeholder en sund advarsel mod misbrug af disse bestemmelser. Der er jo en vis sandsynlighed for, at kommissionen, der omhandles i afsnit III, navnlig i den første tid efter konventionens ikrafttræden vil blive oversvømmet med henvendelser fra organisationer og enkeltpersoner, der ligesom recensenten i vaudevillen vil „gøre opmærksom på misbrug“. Man må da håbe, at denne kommission fra første færd vil anlægge en fast praksis, således at den ikke drukner i bagateller, men virkelig kan øve en indsats, hvor væsentlige fejl i det europæiske samfunds struktur måtte vise sig. På denne kommission kan et meget tungt ansvar komme til at hvile, hvis den tages i brug på forsvarlig måde.